

Stadswandeling Deventer

Auteur: Marycke Naber

Binnenstad, park, voormalige stadsgracht

Deventer werd al in 952 vermeld en kreeg in 1123 stadsrechten van keizer Hendrik V. Tussen 1000 en 1500 werd de stad een bloeiende handelsplaats, die zich aansloot bij de Hanze. In de gezellige binnenstad met een keur aan rijksmonumenten bevinden zich het pittoreske Bergkwartier, twee middeleeuwse kerken en een historisch museum in de oudste waag van Nederland. Daarna loop je via de Stenenwal (een restant van de oudste stadsmuur), het Rijsterborgherpark langs de voormalige stadsgracht en het Vogeleiland terug naar het station.

Deze route is afgeleid van mijn gids 'Wandelen buiten de binnenstad van Deventer' van Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig.

Routebeschrijving

Start: station Deventer. Afstand 4,5 km

Verlaat het station aan de centrumzijde en ga LA over het Stationsplein. Houd aan het eind rechts aan over de brug over de stadsgracht. Steek de voorrangsweg over en loop RD (Keizerstraat). Loop RD tot het brede plein (de Brink).

1. Ga daar scherp RA, Walstraat. Aan je rechterhand staat een gebouw uit 1818 dat tot 1905 dienstdeed als gevangenis. Ga bij nr. 84 RA door het poortgebouw, Prinsenplaats, met aan je rechterhand een overblijfsel van de capsulefabriek DAIM (1868 -1981). Loop schuin RD door de poort, daarna schuin RD de heuvel op naar de Bergkerk uit omstreeks 1200. *Momenteel wordt de kerk voor culturele evenementen gebruikt. Indien geopend is hij de moeite van een bezoek waard.* Ga met je rug naar de ingang RA, Bergstraat.
2. Houd rechts aan, Bergstraat, steek aan het eind de Brink over langs de Wilhelminafontein naar het standbeeld van Albert Schweitzer voor het Penninckshuis uit 1583. *Sinds 1891 bevindt zich er de kerkzaal van de doopsgezinde gemeente en de remonstranten. Deze is te bezichtigen vanuit de VVV.* Loop RA langs de winkel van Bussinck koek. Aan het eind van het plein staat de Waag. *Het gebouw was van 1531 tot 1862 als waag in gebruik. Sinds 1915 is het een historisch museum.* Loop rechts langs de Waag en ga de 2e straat RA, Assenstraat. *Let op de gevelstenen en de snijramen boven de deuren.*
3. Zijstraten negeren, loop RD, Korte Assenstraat, op het kruispunt ook RD, Sandrasteeg. Na de bocht naar links staat het oudste stenen huis van Nederland, de Proosdij uit 1130. *Zie het infobordje.* Ga aan het eind LA langs de Botermarkt uit 1899. *FIDE SED CUI VIDE betekent: Vertrouw, maar kijk uit wie.* Loop RD, Kleine Poot, en ga na de kerk RA, Grote Kerkhof. Aan je linkerhand staat het stadskantoor uit 2016 met 2.264 vingerafdrukken van Deventenaren op de ramen, ontworpen door Loes ten Anscher. *Links van de onderdoorgang bevindt zich een expositieruimte.* Het gebouw rechts ervan met maniëristische voorgevel is het Landshuis uit 1632, met rechts daarvan het oude stadhuis, dat in 1693 is voorzien van een Hollands classicistische voorgevel.

4. Houd rechts aan langs het verzetsmonument uit 1953 door Dirk Wolbers en ga RA naar de ingang van de Lebuinuskkerk. *Deze is genoemd naar de Engelse geloofsverkondiger Lebuinus, die in 768 een houten kerkje in Deventer had gebouwd. Op de funderingen van een Romaanse basiliek uit omstreeks 1040 werd tussen 1450 en 1499 de huidige gotische hallenkerk gebouwd. Een van de overblijfselen van de Romaanse kerk is de crypte. Bijzonder zijn de gewelf- en muurschilderingen uit de 15e tot 17e eeuw.* Loop vanaf de ingang RD langs de Maagdenhuisjes die in de eerste helft van de 16e eeuw tegen de Mariakerk zijn aangebouwd voor bejaarde alleenstaande vrouwen.
5. Ga daarna RA, Grote Kerkhof. Als de poort aan je rechterhand open is, kun je daar de restanten zien van de Mariakerk. Ga de 1e straat LA, Nieuwe Markt, aan het eind RA langs fragmenten van de stadsmuur en een ronddeel van de oudste stadsmuur. Ga het 1e steegje RA, Kranensteeg, aan het eind LA, dan de 1e straat RA, Klooster. Aan je linkerhand staat de Athenaeumbibliotheek, de oudste wetenschappelijke bibliotheek van Nederland. *De collectie uit onder meer de eind 16e eeuw opgeheven kloosters en religieuze instellingen is in 1978 in dit gebouw ondergebracht.*

Het gebouw uit de 15e en 16e eeuw maakte deel uit van het Buiskenshuis. Daar woonden vanaf 1405 zusters van het gemene (gemeenschappelijke) leven, volgelingen van Geert Groote. Rond 1625 werd het complex overgenomen door de stad en in 1640 in tweeën gedeeld door de straat die later Klooster werd genoemd.

6. Ga na het kloostergedeelte aan je rechterhand RA door de ingang van de Kloostertuin, het restant van de middeleeuwse binnentuin. Vervolg het Klooster en ga op het kruispunt LA, Papenstraat, op het volgende kruispunt LA, Barmhartigesteeg. Op het Muggeplein aan het eind bevindt zich het kunstwerk 'Squares' van Aam Solleveld. Voor je staat evenementenlocatie De Fermerie met café. *Het is het restant van het Sint Geertruiden- of Pestengasthuis (1470-1884). Het beeld ervoor, 'Op verkenning', is van Theo Schreurs.* Ga RA (Molenstraat). Voor de bocht naar rechts zie je links een gedenksteen van de voormalige blikfabriek Thomassen en Drijver.
7. Ga na huisnr. 73 LA, Molengang, en de trap op. Deze komt uit op de Stenenwal. Ga RA, aan het eind (*zie het infopaneel*) LA en loop op het kruispunt met links de Hervormde Kapel uit het eind van de 19e eeuw RD, Boedekerstraat. Houd op de viersprong rechts aan, Noordenbergsingel, over het smalle pad langs het water. Ga aan het eind LA, steek na de brug RA de weg over en loop RD over het asfaltvoetpad. Houd steeds rechts aan langs de singel. Je bevindt je in het Rijsterborgherpark. Het is in 1887 door tuinarchitect Leonard Springer ontworpen, na het opheffen van de vesting Deventer in 1874. Links van het pad staat het beeld 'Wie wind zaait' van Else Ringnalda.
8. Ga bovenaan de heuvel RA de trap af, aan het eind van het natuurstenen pad RA. Houd op twee schuine kruisingen rechts aan en volg het pad langs het water. Houd ook voor het fietspad rechts aan, ga RA over de brug, loop RD onder de brug door en langs Parkcafé Mees. *Je bevindt je op het Vogeleiland uit 1888, ontworpen door tuinarchitect Leonard Springer op een driehoekig bastion in de stadsgracht.* Blijf RD lopen met de muziekkoepeel aan je rechterhand en ga op de kruising schuin LA over de voetgangersbrug. Ga daarna LA over het asfaltvoetpad langs de Singel, volg het klinkerpad naar links over de brug en steek de klinkerweg over naar het station.

Praktische informatie

Bezienswaardigheden

In principe eenmaal per maand vinden er za. 15.00-16.00 concerten plaats in een van de drie historische kerken of het Penninckshuis. Zie zaterdagmiddagconcertendeventer.nl.

Bergkerk, Bergkerkplein 1, 0570 595 074, deventer.info

Kerkzaal in het Penninckshuis, te zien vanuit de VVV, Brink 89, 0570 710 120, deventer.info

Museum De Waag, Brink 56, 0570 640 590, museumdewaag.nl. Museumkaart geldig
Stadsetalage in het stadhuis, Grote Kerkhof 1, deventer.nl

Grote of Lebuinuskerk, Grote Kerkhof 38, 0570 612 548, lebuinuskerk.nl

Athenaeumbibliotheek, Klooster 12, tel. 0570 693 713,
obdeventer.nl/athenaeumbibliotheek

Kloostertuin: in principe vanaf 9.30

Eten en drinken

Lunchroom IJz en So, Stationsplein 3C, 0570 769 200, ijzenso.nl

Bagels & Beans, Keizerstraat 9, 0570 546 089, bagelsbeans.nl/vestigingen/7411HC/

Lunchrestaurant Tearose, Walstraat 20, 0570 672 525, tearose.nl

Allerlei horecagelegenheden aan de Brink

Restaurant St. Maxime, Nieuwe Markt 37, Grote Kerkhof 33-34,

Café MIMIK, Achter de Muren Vispoort 8-10, 0570 618 822, mimik.nl/cafe

Café De Fermerie, Muggeplein 9, fermerie.nl/?page_id=43

Parkcafé Mees, Stationstraat 2, Deventer, 0570 581 100, meesdeventer.nl

Parkeren

Parkeergarage Stationsplein

Zie ook arcgis.com/apps/View/index.html?appid=041bdcb5e0754d0c93ab6d77ed07deae

Gratis bij stations rond Deventer

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op

Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/stadswandeling-deventer/20543/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op

Wandelzoekpagina.

In 'Wandelen buiten de binnenstad van Deventer' beschrijft Marycke Naber 10 rondwandelingen van 8 tot 15 km door het middeleeuwse centrum, de buitenwijken en het groene buitengebied van de stad, over landgoederen en langs de rivier de IJssel. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatic.nl.

4

Neem een abonnement!
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50